

ការប្រារព្ធនៃវគ្គតំបន់ដីសើមពិភពលោកនៅរាជធានីភ្នំពេញ

ថ្ងៃទី ៣១ មករា ២០០៦

ទិវាតំបន់ដីសើមពិភពលោកនឹងប្រារព្ធធ្វើនៅសួនច្បារជ្រោយចង្វារ-ចតុមុខ ខ័ណ្ឌបុស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ វេលាម៉ោង ៨ ព្រឹក នាថ្ងៃទី ២១ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៦ ។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះបានរៀបចំដោយក្រសួងបរិស្ថានសហការ ជាមួយអង្គការម្លប់បៃតង ដែលគាំទ្រដោយកម្មវិធីអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនូវជីវៈចម្រុះ តំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គ *(MWBWP) ។

ប្រធានបទនៃទិវាតំបន់ដីសើមឆ្នាំ២០០៦នេះគឺ **“ចំពោះមុខភាពក្រីក្រ ...តំបន់ដីសើមជាទីពឹងអាស្រ័យ”** ។

ជារៀងរាល់ឆ្នាំនៅថ្ងៃទី២១ ខែកុម្ភៈ ទិវាតំបន់ដីសើមត្រូវបានគេរំលឹកនៅជុំវិញពិភពលោក ក្នុងគោលបំណង លើកដំកើនការអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់តំបន់ដីសើមដោយចីរភាព ។

មានសកម្មភាពសំខាន់ៗបួនសំរាប់ប្រារព្ធនៃទិវានៅឆ្នាំនេះ

- ១. សេចក្តីផ្តើមសន្ទនាថាពីថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និងភ្នាក់ងារម្ចាស់ជំនួយ ។
- ២. ការសំដែងឆាកកំប្លែងស្តីពីការគ្រប់គ្រងតំបន់ដីសើមកម្ពុជា ។
- ៣. ការតាំងពិពណ៌នាសកម្មភាពតំបន់ដីសើមរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ
- ៤. ការដង្ហែរក្បួនទូកសហគមន៍នេសាទ ។

ទិវាតំបន់ដីសើមពិភពលោកចូលរួមដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងស្ថិតសកលវិទ្យាល័យនានា ក្រុមហ៊ុន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ-អន្តរជាតិ និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលចូលរួមធ្វើសកម្មភាពដើម្បីអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ ដោយនិរន្តរភាពតំបន់ដីសើមនៅកម្ពុជា ក្នុងន័យគាំទ្រជីវភាពអ្នកស្រុក និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលផ្តល់វិភាគទាន ទៅលើគោលនយោបាយជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើការ **កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ** ។

យោងតាមសេចក្តីផ្តើមការរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានផ្តោតថា **ទីណាមានទឹក ទីនោះមានត្រី** ដូច្នោះសារៈសំខាន់នៃទឹក និងតំបន់ដីសើម បានផ្តល់នូវការចូលរួមវិភាគទានយ៉ាងសំខាន់របស់វាចំពោះការផ្តល់ នូវប្រូតេអ៊ីនសំរាប់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។

ឯកឧត្តមអគ្គនាយកបច្ចេកទេសនៃក្រសួងបរិស្ថានក៏បានមានប្រសាសន៍ផងដែរថា ការប្រារព្ធនៃទិវាតំបន់ដី សើមអាចលើកឡើងនូវការយល់ដឹងជាសាធារណៈពីតំលៃ និងផលប្រយោជន៍តំបន់ដីសើម ។

ប្រទេសកម្ពុជាមានតំបន់ដីសើមច្រើនជាង៣០% ហើយក្នុងនោះច្រើនជាង២០% រី ៣៦៥០០គម^២ អាចចាត់ជាតំបន់ដែលមានសារៈសំខាន់ជាអន្តរជាតិ ដូច្នោះវាតំណាងអោយ៥% នៃតំបន់ទាំងអស់ដែលមានសារ សំខាន់ជាអន្តរជាតិនៅអាស៊ី ។ តំបន់ដីសើមទាំងនេះស្ថិតនៅតាមដងទន្លេមេគង្គ និងវាលទំនាបនៃបឹងទន្លេ សាប និងទំនាបលិចទឹកនៅតាមបណ្តោយតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ។ នៅពេលចូលជាអនុសញ្ញារ៉ាមសារ តំបន់រ៉ាមសារ ចំនួនបីត្រូវបានកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាគឺ តំបន់រ៉ាមសារស្ទឹងត្រែង បឹងទន្លេឆ្នារនៃបឹងទន្លេសាប និងកោះកាពិនៅខេត្តកោះកុង ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងធ្វើការយ៉ាងសកម្មឆ្ពោះទៅរកការប្រើប្រាស់អោយ កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពនូវការប្រើប្រាស់តំបន់ដីសើមដោយនិរន្តរភាព ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០១រដ្ឋាភិបាល បានប្រគល់ ឡូនេសាទចំនួន ៥៦% ដល់សហគមន៍សំរាប់ការគ្រប់គ្រងជាសហគមន៍នេសាទដើម្បីកាត់បន្ថយភាព ក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយនិរន្តរភាព ។

តំបន់រ៉ាមសារស្ទឹងត្រែងជាតំបន់អនុវត្តបង្ហាញនៅកម្ពុជាសំរាប់កម្មវិធីអភិរក្សនិងប្រើប្រាស់ដោយ
និរន្តរភាពនូវជីវៈចម្រុះតំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គ តំបន់ដីសើមប្លែកដូចជា ទន្លេ បឹង ស្ទឹង និងវាលស្រែ ត្រីជា
ប្រភពដ៏សំខាន់ដល់ជីវភាពអ្នកស្រុក ។ នៅមូលដ្ឋាន កម្មវិធីអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនូវជីវៈចម្រុះ
តំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គនឹងបង្ហាញពីផែនការគ្រប់គ្រងតាមរយការរួមបញ្ចូលការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ ការអភិរក្ស
ជីវៈចម្រុះ កសិកម្ម និងផ្នែកដទៃទៀតដោយផ្ដោតលើជីវភាពដូចជា ការផ្តល់ឥណទាន និងបង្កើន
កាណូនវត្តភាព ។

នៅក្នុងឱកាសប្រារព្ធទិវានេះ យើងខ្ញុំសូមអញ្ជើញភ្នាក់ងារសារពត៌មានដើម្បីចូលរួម និងប្រើប្រាស់
ឱកាសនេះ ដើម្បីទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកចូលរួម និងទស្សនាការតាំងពិពណ៌ ។

ទិវាតំបន់ដីសើមពិភពលោកនិងប្រារព្ធធ្វើផងដែរនៅ ឃុំកោះស្នែង ស្រុកថាឡាបរិវាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង
នៅថ្ងៃទី ០៦ ខែកុម្ភៈ ២០០៦ ។ ក្នុងទិវានេះនឹងមានអ្នកចូលរួមប្រមាណមួយពាន់នាក់ ដែលមកពីសហគមន៍
មូលដ្ឋាន សិស្សសាលាបឋមសិក្សា អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងមន្ទីរពាក់ព័ន្ធក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

**សំរាប់ពត៌មានលំអិតបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង
លោក សុខ វង់**

ប្រធានសំរាប់សំរួលកម្មវិធីជាតិ
ការិយាល័យស្ថិតនៅជាន់ទីមួយនៃក្រសួងបរិស្ថាន
ទូរស័ព្ទ: (០២៣) ២២២ ៣១១/១២ ទូរសារ (០២៣) ២១១ ៩៤៤
ទូរស័ព្ទដៃ: ០១២ ៨៥២ ៩០៤
Email: sokvong.mwbp@online.com.kh
Website: www.mekongwetlands.org

* កម្មវិធីអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនូវជីវៈចម្រុះតំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គ

កម្មវិធីអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាពនូវជីវៈចម្រុះតំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គ (MWBP) ជាកម្មវិធីរួមនៃប្រទេសទាំងបួនក្នុង
អាងទន្លេមេគង្គក្រោម កម្ពុជា ឡាវ ថៃ និងវៀតណាម ដែលគ្រប់គ្រងដោយកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ (UNDP) អង្គការ
សហភាពអភិរក្សពិភពលោក (IUCN) និងគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ (MRC) ដោយសហការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ។ ដោយបាន
ទទួលការឧបត្ថម្ភពីមូលនិធិបរិស្ថានពិភពលោក (GEF) UNDP រាជរដ្ឋាភិបាលប្រទេសឡាវ MRC កិច្ចផ្តួចផ្តើមទឹក និងធម្មជាតិ (WANI)
និងម្ចាស់ជំនួយផ្សេងទៀត កម្មវិធីនេះព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហាដែលមានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់ការអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ដោយនិរន្តរភាព
នូវធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់ដីសើមនៃអាងទន្លេមេគង្គ ។

MWBP មានគោលបំណងពង្រឹងសមត្ថភាព អង្គការ និងប្រជាពលរដ្ឋដើម្បីអភិវឌ្ឍជីវភាពប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងគ្រប់គ្រង
ធនធានជីវៈចម្រុះតំបន់ដីសើមអោយបានត្រឹមត្រូវ ។ កម្មវិធីនេះធ្វើអន្តរាគមន៍រយៈពេលប្រាំឆ្នាំ (២០០៤-២០០៩) ដែលអនុវត្តនៅបីកំរិត
គឺថ្នាក់តំបន់ ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដោយមានតំបន់អនុវត្តបង្ហាញនៅតំបន់ដីសើមនៃប្រទេសនីមួយៗពោលគឺ នៅអាងទន្លេសង្កែកក្រោមក្រោម
នៃប្រទេសថៃ ខេត្តអាត់ថាធីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ខេត្តស្ទឹងត្រែងនៃប្រទេសកម្ពុជា និងវាលទំនាបត្រែង (Plain of
Reeds) នៅតំបន់ដីសណ្តរទន្លេមេគង្គនៃប្រទេសវៀតណាម ។

គោលបំណងនៃកម្មវិធីគឺដើម្បី៖

- ១. ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការសំរាប់សំរួលផែនការ សំរាប់តំបន់ដីសើមពីថ្នាក់តំបន់ដល់ថ្នាក់មូលដ្ឋាន ។
  - ២. ពង្រឹងនយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចបរិស្ថានសំរាប់អភិរក្សតំបន់ដីសើម ។
  - ៣. បង្កើត ឬ ធ្វើអោយមាន និងបែងចែកពត៌មាន ។
  - ៤. បង្កើតជំរើសផ្សេងទៀតសំរាប់ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិដោយនិរន្តរភាព និងធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវជីវភាព រស់នៅ ។
- កម្មវិធីនេះ គឺជាដៃគូរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល ម្ចាស់ជំនួយផ្សេងៗ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្សេងៗ ផ្តល់នូវគម្រោងសំរាប់ជួយធ្វើឱ្យ
បរិបូរណ៍នូវកិច្ចការងារសំរាប់អភិរក្សតំបន់ដីសើម និងជីវភាពរស់នៅប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៅក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គក្រោម ។